



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

София, 8 март 2010 г.

Конституционният съд в състав:

Председател: Евгени Танчев

Членове: Емилия Друмева

Владислав Славов

Димитър Токушев

Благовест Пунев

Пламен Киров

Красен Стойчев

Георги Петканов

Ванюшка Ангушева

Цанка Цанкова

Стефка Стоева

Румен Ненков

при участието на секретар-протоколита Силвия Василева разгледа в закрито заседание на 8 март 2010 г. конституционно дело № 5/2010 г., докладвано от съдията Георги Петканов.

Производството е по чл. 149, ал. 1, т. 1 от Конституцията на Република България /КРБ/ и е във фазата по проверка на допустимостта на искането, съгласно чл. 19, ал. 1 от Закона за Конституционния съд /ЗКС/.

Делото е образувано на 11.02.2010 г. по искане на 51 народни представители от 41-то Народно събрание за даване на задължително тълкуване на чл. 73 КРБ относно правната характеристика и задължителната сила на Правилника за организацията и дейността на Народното събрание /ПОДНС/, /обн., ДВ, бр. 58 от 27.07.2009 г., изм. ДВ, бр. 60 от 30.07.2009 г./. Отговорът, който Конституционният съд /КС/ трябва да даде е – има ли правилникът „силата на закон” по смисъла на чл. 86, ал. 2 от Конституцията?

Съгласно чл. 73 КРБ „Организацията и дейността на Народното събрание се осъществява въз основа на Конституцията и на правилник, приет от него”. Всяко Народно събрание в началото на своята дейност приема ПОДНС, а в искането се твърди, че в правната доктрина е безспорно, че правилникът е източник на конституционното право, като той доразвива някои конституционни норми и заедно с това установява и нови правила за поведение, които имат държавно-правен характер.

На 14.01.2010 г. в Европейския съюз е изпратено становище на Министерството на правосъдието, което засяга правната същност на ПОДНС, приет въз основа на чл. 73 КРБ. В него се казва, че ограничение за заемане на длъжности „съществува единствено по силата на приетите от Народното събрание правилници, които уреждат вътрешната организация и дейности на Народното събрание.... актовете, които приема Народното събрание са закони, решения, декларации и обръщения, така, че не може да се извършва приравняване между актове с различна правна природа, каквито са законът и правилникът”. От становището следва, че ПОДНС няма задължителна сила и се отнася единствено до „вътрешната организация на Народното събрание”.

Обсъжданият въпрос е основен за функционирането на държавата, което налага КС с тълкувателно решение да въведе безспорност относно правната характеристика на ПОДНС. Съгласно чл. 86 КРБ „Народното събрание приема закони, решения, декларации и обръщения”, като „законите и решенията са задължителни за всички държавни органи, организации и гражданите”. ПОДНС не е посочен в чл. 86, а в чл. 73 от Конституцията, но и той е „задължителен за всички държавни органи, организации и гражданите”. От тази гледна точка, както твърди вносителят, правилникът се приравнява на закон. И затова той няма единствено значение за „вътрешната организация и дейността на Народното събрание”, както се твърди в становището на Министерството на правосъдието. В искането се сочи, че в ПОДНС има десетки норми,

15

които регламентират отношенията между парламента, неговите органи и народни представители с другите органи на държавна власт, организациите и гражданите, които са субекти на тези правоотношения. Според вносителя тези правоотношения се регулират от императивни норми на ПОДНС, приет въз основа на чл. 73 от КРБ.

Производството по делото е във фазата по решаване на въпросите относно допустимостта на искането. Предмет на същото е тълкуване на конституционни разпоредби /чл. 73 във връзка с чл. 86, ал. 2 от Конституцията/, чието нормативно съдържание се възприема по различен начин. Следователно, налице е и обоснован интерес от тяхното задължително тълкуване.

Конституционният съд намира, че искането е допустимо. То е направено от оправомощен субект по чл. 150, ал. 1 от Конституцията. Съдът е компетентен да се произнесе по него, тъй като предметът му съгласно чл. 149, ал. 1, т. 1 КРБ е да дава задължителни тълкувания на Конституцията.

Досега КС не е бил сезиран с искане и не се е произнасял с решение или с определение по същия въпрос, който поставя в случая вносителят /чл. 21, ал. 5 ЗКС/.

Ето защо, КС приема, че искането е допустимо и може да го разгледа по същество.

С оглед направеното искане и предмета на делото съдът счита, че като заинтересовани страни следва да бъдат конституирани Народното събрание, Министерския съвет, министъра на правосъдието и главния прокурор.

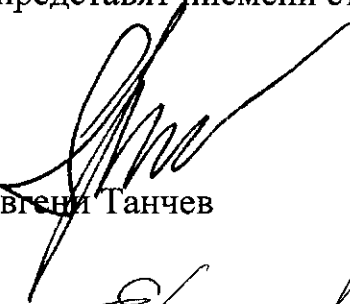
По изложените съображения и на основание на чл. 149, ал. 1, т. 1 от Конституцията и чл. 19, ал. 1 от ЗКС, съдът

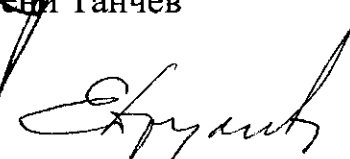
О П Р Е Д Е Л И :

1. Допуска за разглеждане по същество искането на 51 народни представители от 41-то Народно събрание да даде задължително тълкуване на чл. 73, във връзка с чл. 86, ал. 2 от Конституцията, относно правната характеристика и задължителната сила на Правилника за организацията и дейността на Народното събрание /обн., ДВ, бр. 58 от 27.07.2009 г., изм., ДВ, бр. 60 от 30.07 2009 г./. Има ли правилникът „силата на закон” по смисъла на чл. 86, ал. 2 от Конституцията?

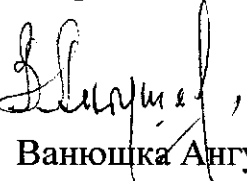
2. Конституира като заинтересовани страни по делото Народното събрание, Министерския съвет, министъра на правосъдието и главния прокурор.

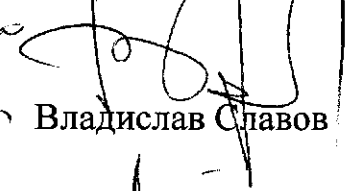
Препис от определението да се изпрати на вносителя на искането и на заинтересованите страни, като им се предостави възможност в 20-дневен срок да представят писмени становища по делото.

Председател: 
Евгени Танчев

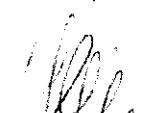
Членове: 
Емилия Друмева




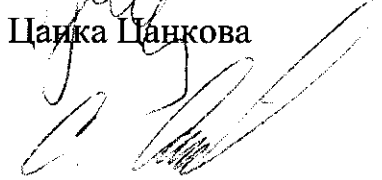
Георги Петканов

Ванюшка Ангушева

Становище по
доказателността 
Владислав Славов


Димитър Токушев



Цанка Цанкова


Благовест Пунев


Стефка Стоева


Пламен Киров

Красен Стойчев

18

Румен Ненков
О. М. Уексенов е
недопустимо.